

Uusi tutkimus F -ParaNhO otettu käyttöön ulosteen alkueläinten osoitukseen (alihankinta)

Tutkimus	6375 F -ParaNhO F -Ulosteen parasiitit, nukleiinihappo (kval)
Asia	Uusi tutkimus
Johdanto	<p>Tärkeimmät ripulia aiheuttavat alkueläimet <i>Entamoeba histolytica</i>, <i>Giardia lamblia</i>, <i>Cryptosporidium sp.</i> ja <i>Dientamoeba fragilis</i> voidaan diagnosoida nopeasti ja luotettavasti nukleiinihappomenetelmillä.</p> <p><i>Entamoeba histolytica</i> voi aiheuttaa amebakoliittia tai saada aikaan paiseen suolistoon tai sen ulkopuolella, tavallisesti maksaan. <i>Giardia</i> voi aiheuttaa akuutin ripulin tai pitkäaikaisen vatsaoireilun tai molemmat. <i>Cryptosporidium</i>-tartunta aiheuttaa rajun, terveellä ihmisellä yleensä itsestään ohimenevän vesiripulin. <i>Dientamoeba fragilis</i> voi aiheuttaa noninvasiivisen koliitin.</p>
Perustelut	Uusi PCR-tutkimus on mikroskopia- ja antigeeninosoitusmenetelmiä herkempi. Lisäksi PCR-tutkimus on suoraviivaisempi ja edullisempi vaihtoehto kuin mikroskopia useine jatkotutkimuksineen. Yksi näyte riittää laboratoriodiagnostiikkaan.
Yhteyshenkilöt	mikrobiologi Anne-Marie Kerttula, anne-marie.kerttula@hus.fi, 050 428 6601 mikrobiologi Jenni Antikainen, jenni.antikainen@hus.fi, 050 452 6712
Indikaatiot	Epäily suoliston alkueläininfektiosta. Mikäli on syytä epäillä esim. matotautia, tulee käyttää ulosteen parasiittien mikroskopiatutkimusta (F-Para-O).
Näyte	Ulostenäyte Copanin eNAT TM -nestekuljetusputki (saatavilla HUSLABin toimipisteistä). Näyte säilyy 3 vrk jääkaapissa. Lähetys huoneenlämmössä. Amebat säilyvät huonosti tuoreulosteessa ja <i>D. fragilis</i> säilyy huonosti jopa formaliiniulosteessa, koska se muodostaa vain harvoin kystamuodon. Nukleiinihapot säilyvät hyvin eNAT -putkessa.

Tekopaikka	Yhtyneet Medix laboratoriot Kivihaantie 7, puh. 09 52561 Tiedustelut: sairaalamikrobiologi Anna Muotiala anna.muotiala@medix.fi, puh. 040 575 2096 lääketieteellinen johtaja, mikrobiologian erikoislääkäri Sakari Jokiranta sakari.jokiranta@medix.fi, puh. 050 547 1184		
Menetelmä	Nukleiinihapon osoitus PCR-tekniikalla. Geenimonistukseen perustuva testi, jolla voidaan todeta ulostenäytteestä tärkeimmät ripulia aiheuttavat alkueläinpatogeenit: <i>Giardia lamblia</i> , <i>Dientamoeba fragilis</i> , <i>Cryptosporidium spp.</i> (<i>C. parvum</i> tai <i>C. hominis</i>) ja <i>Entamoeba histolytica</i> .		
Tekotiheys	Kerran viikossa.		
Muuta	Tutkimus soveltuu myös käytettäväksi F -Para-O -tutkimuksen varmistustutkimuksena, kun mikroskopoimalla on löydetty <i>Entamoeba histolytica</i> / <i>E. dispar</i> tai epäily <i>Dientamoeba fragiliksesta</i> tai kryptosporidiumista. Linkki potilasohjeeseen: http://huslab.fi/ohjekirjan_liitteet/potilasohjeet/ulostenaytteet/ulosteen_parasiittinayte_nukleiinihappo_osoitus.pdf		
Allekirjoitukset	Anne-Marie Kerttula Sairaalamikrobiologi HYKS, HUSLAB Kliininen mikrobiologia Bakteriologia puh. 050 428 6601	Merja Rautio Dosentti, prosessiva- taava HYKS, HUSLAB Bakteriologia puh.050 427 9605	Maija Lappalainen Ylilääkäri, linjajohtaja HYKS, HUSLAB Kliininen mikrobiologia puh. 09 471 75811/ 040 838 4004